

Tituly doktor věd uděleny

Titul doctor scientiarum (DSc.) uděluje Akademie věd od r. 2003, dosud ho obdrželo 181 osobností, včetně těch, kteří diplom převzali od předsedkyně AV ČR Evy Zažímalové 23. září 2020 v prostorách Knihovny AV ČR. Přestože není právně zakotven v legislativě České republiky, představuje nejvyšší vědecké ohodnocení a svědčí o vysoké kvalifikaci jeho nositelů. „Je to potvrzení skutečnosti, že ve svém oboru jsou nezpochybnitelnými vědeckými osobnostmi, že přinesli nové objevy, originální výsledky a nejen to – že jsou schopni vytvářet ze svých poznatků nové koncepce a zakládat školy,“ řekla v úvodu svého projevu Eva Zažímalová. Zdůraznila rovněž schopnost nositelů titulu shromažďovat kolem sebe studenty a předávat jim znalosti a zkušenosti. S tím souvisí i závazek popularizovat vědu. Jak prof. Zažímalová připustila, tento aspekt vědecké práce se často podceňuje, přitom je její nedělitelnou a velmi důležitou součástí.

Současná věda je postavena na vytváření sítí spolupracovníků po celém světě, a to je dalším z úkolů doktorů věd, před nimiž je nekončící aktivita ve vyhledávání prostředků na výzkum a začleňování do lokálních i mezinárodních vědeckých společností. Co je nanejvýš důležité, titul také nese naprostou důvěryhodnost vědeckého chování. Osm nových doktorů věd působí na pracovištích Akademie věd, jeden na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Jméнем všech poděkoval komisi a Vědecké radě AV ČR Tomáš Cajthaml z Mikrobiologického ústavu AV ČR: „Titul doktora věd je nepochybným uznáním, že naše cesta je správná. V tomto smyslu bych rád citoval Karla Čapka, který řekl, že hledat a najít, to je to největší napětí a uspokojení, jež může člověku život poskytnout.“

1 Noví nositelé titulu doktor věd (DSc.) spolu s předsedkyní Akademie věd Evou Zažímalovou. Zleva Jindřich Vybíral, Jiří Militký, Tomáš Cajthaml, Radomíra Vaňková, Alexandr Malijevský, Luboš Adamec, Petr Škrdla, Zuzana Parusníková a Patrick Martin Lyons. Foto J. Plavec, SSČ AV ČR

Letošní nositelé titulu doktor věd:

● doc. RNDr. Radomíra Vaňková, CSc., DSc., z Ústavu experimentální botaniky obhájila disertaci nazvanou Úloha cytokininů při odezvě na abiotické a biotické stresy a získala titul doktor biologicko-ekologických věd. Ve své práci se s nejmodernějšími metodickými přístupy zabývá fyziologií rostlinného stresu a úlohou fytohormonů při jeho regulaci.

● RNDr. Lubomír Adamec, CSc., DSc., je pracovníkem Botanického ústavu. Obhájil disertaci Ecophysiological characteristics of aquatic carnivorous plants a získal titul doktor biologicko-ekologických věd. L. Adamec se věnuje studiu ekofyziologických charakteristik vodních masožravých rostlin a patří k zakladatelům tohoto výzkumu u nás. Za posledních 30 let vytvořil v tomto oboru mezinárodní respektovanou vědeckou školu. Představuje vyhraněnou osobnost s velkými mezinárodními zkušenostmi, kontakty a respektem, což dokládá i vysoká citovanost jeho prací.

● prof. RNDr. Tomáš Cajthaml, Ph.D., DSc., z Mikrobiologického ústavu obhájil práci Mechanismy biodegradace organických polutantů a nově se objevujících mikropolutantů ligninolytickými houbami a získal titul doktor molekulárně-biologických a lékařských věd. Využití dřevokazných hub pro přirozené odbourávání organických polutantů může vést k cílené dekontaminaci

naci životního prostředí. Disertace přináší řadu nových a cenných vědeckých poznatků s významným mezinárodním ohlasem.

● doc. Mgr. Alexandr Malijevský, Ph.D., DSc., pracovník Ústavu chemických procesů, obhájil disertaci Geometry induced phase transitions at patterned surfaces a získal titul doktor fyzikálně-matematických věd. Jeho výzkum je zaměřen na rozvoj teorie a numerických simulací vlivu geometrie a struktury pevných látek na povrchové fázové přechody a kritické chování v klasických kapalinách. Za průkopnické lze považovat práce, ve kterých k mikroskopickému popisu fázových jevů využívá moderní verze teorie funkcionálu hustoty, vycházející z mezimolekulárních interakcí.

● Patrick Martin Lyons, BA, MA, Ph.D., Res. Prof., ze Sociologického ústavu převzal titul doktor sociálních a humanitních věd s disertací nazvanou Political Knowledge in the Czech Republic. Zabývá se výzkumem politických znalostí a jejich dopadu na volební chování občanů ČR v širším filozoficko-metodologickém rámci a testuje inovativní kvantitativní a statistické přístupy.

● PhDr. Jiří Militký, Ph.D., DSc., je pracovníkem pražského Archeologického ústavu, titul doktor historických věd obdržel za práci Keltské mincovnictví ve 3. a 2. století před Kristem v Čechách. J. Militký patří k nejvýznamnějším představitelům české numizmatiky. Jeho disertace podává ucelenou koncepci vzniku a vývoje starší fáze mincovnictví laténské doby v Čechách i okolních zemích, zejména na Moravě.

● Ing. Petr Škrdla, Ph.D., DSc., z brněnského Archeologického ústavu obhájil disertaci nazvanou Moravia at the onset of the Upper Paleolithic a stal se doktorem historických věd. Jeho práce je výsledkem mnohaletého výzkumu, zaměřeného na poznání počátku historie moderních lidí v mladém paleolitu. P. Škrdla je specialistou na období mladého paleolitu, s rozsáhlou publikační aktivitou a organizačními schopnostmi při terénních výzkumech. Některé z nálezů a hypotéz byly na mezinárodním fóru zde prezentovány poprvé.

● PhDr. Zuzana Parusníková, CSc., DSc., je pracovnící Filozofického ústavu, s disertací Reason and Scepticism Hume and Popper získala titul doktor sociálních a humanitních věd. Věnuje se filozofickému skepticizmu a problematice úlohy a limitů rozumu v lidském jednání. Nejvýznamnější příklady skepse, na které se také soustředila, představují učení Davida Huma a Karla Poppera, mezi nimiž nachází obecné paralely.

● Disertační práce prof. PhDr. et PaedDr. Jindřicha Vybírala, CSc., DSc., s názvem Leopold Bauer Heretik moderní architektury je mimořádným počinem, neboť věnuje detailní pozornost pozapomenutému talentovanému architektovi působícímu v rámci Rakousko-Uherska a v nově vzniklém Československu. Podařilo se v ní skoubit plastický a do detailů jdoucí monografický výklad Bauerovy tvorby s obecnějším pohledem na architektonickou scénu první poloviny 20. století ve střeoevropském regionu. J. Vybíral je rektorem Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Získal vědecký titul doktor historických věd.

Více na www.avcr.cz